

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет транспорту, менеджменту і логістики
 Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

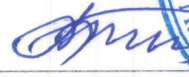
УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

Тетяна МОСТЕНСЬКА

«03» 11 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«06» 11 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
 навчальної дисципліни
 «Методологія прикладних досліджень у сфері менеджменту
 зовнішньоекономічної діяльності»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
 Галузь знань 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	2	120/4,0	18	18	-	84	-	-	Диф. залік 2 с.
Заочна:	1, 2	120/4,0	6	6	-	108	1 к. - 2 с.		Диф. залік 2 с.

Індекс: НМ-7-073-2/21-2.1.6.

Індекс: НМ-7-073-2 з/21-2.1.6.

СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023

Робочу програму навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-7-073-2/21, № РМ-7-073-2/23, № НМ-7-073-2 з/21, № РМ-7-073-2 з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, професор _____ Олександр НАУМОВ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 9 від «14» 09 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» _____ Валентина НОВАК

Завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 9 від «14» 10 2023 р.

Голова НМРР _____ Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	8
2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН)	8
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН)	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення з методологією наукових досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності, формування вмінь застосовувати її у науковій та практичній діяльності, розвиток навичок організації дослідницької діяльності на підприємстві.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння методологією, методами, концепціями та логікою організації проведення наукових досліджень;
- використання знань з менеджменту та циклу економічних дисциплін щодо створення сприятливих умов дослідницької діяльності у корпорації для сприяння інноваційного розвитку країни;
- засвоєння студентами методичних положень з планування, організації, контролю, координації, мотивації проведення наукової роботи;
- використання комплексу знань з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності для створення сприятливих умов творчої наукової діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
- ПРН 14. Знати етапи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства, документацію, необхідну для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
- ПРН 17. Вміти аналізувати і оцінювати повноту інформації в ході професійної діяльності та доповнювати й синтезувати відсутню інформацію, працюючи в умовах невизначеності.
- ПРН 22. Оцінювати ефективність процесу управління зовнішньоекономічною діяльністю, визначати позитивні і негативні тенденції та явища.
- ПРН 25. Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі компетентності:

– ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

– ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

– ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

– ЗК 9. Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства.

Ініціативність та дух підприємництва.

– ЗК 12. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування фізичних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

– ЗК 13. Здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу наукових досліджень.

– ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

– ФК 11. Здатність використовувати закони й методи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у поєднанні з сучасною світовою практикою міжнародного бізнесу для прийняття оптимальних управлінських рішень щодо удосконалення діяльності підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

– ФК 12. Здатність формулювати задачі в області управління зовнішньоекономічною діяльністю, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні можливості та ресурси підприємства.

– ФК 15. Здатність діагностувати фактори ризику в зовнішньоекономічній діяльності організацій та обґрунтовувати антикризові програми.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Методологія прикладних досліджень у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Бізнес-планування у сфері зовнішньоекономічної діяльності», «Стратегічне управління ланцюгами постачання» та є базою для проходження переддипломної практики магістра.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Методологія і методи прикладних досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності» та навчального модуля № 2 «Організація наукових досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Методологія і методи прикладних досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності»

Інтегровані вимоги модуля № 1: знати концепції, методи та інструментарій менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, в тому числі у відповідності до визначених

економічної діяльності. Методи перевірки гіпотез при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Модуль № 2 «Організація наукових досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності»

Інтегровані вимоги модуля № 2: знати етапи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства, документацію, необхідну для здійснення зовнішньоекономічної діяльності; знати принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності; вміти здійснювати пошук із залученням різних інформаційних джерел та комп'ютерних технологій; вміти використовувати всю сукупність інформації для розробки альтернативних варіантів та прийняття рішень; вміти діагностувати фактори ризику в зовнішньоекономічній діяльності організацій та обґрунтовувати антикризові програми; вміти обирати та використовувати сучасний інструментарій дослідження; вміти формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички; вміти здійснювати оцінку економічної діяльності підприємства і знаходити оптимальні шляхи її удосконалення; вміти незалежно виконувати експерименти а також критично описувати, аналізувати та оцінювати експериментальні дані; дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

Тема 1. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Класифікація і функції наукової інформації. Носії наукової інформації. Професійно-інформаційна комунікація при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Функції інформаційного забезпечення наукових досліджень і робіт. Джерела науково-технічної інформації, режими доступу до неї у міжнародних базах даних. Міжнародні стандарти щодо науково-технічної інформації. Інформаційні ресурси. Інформаційні фонди і міжнародні бази даних. Структура глобальної системи науково-технічної інформації. Її функції. Інформаційний простір та світовий інформаційний ринок. Достовірність інформації. Первинна і вторинна інформація. Інформаційний і патентний пошук. Захист інформації. Види видань науково-методичної літератури.

Тема 2. Організація економічних досліджень.

Засади системи економічних наук. Задачі сучасної економічної наукової думки. Планетарні, континентальні, національні, регіональні, галузеві економічні проблеми. Актуалізація задач міжнародного менеджменту. Наукове передбачення та прогнозування у сфері міжнародного менеджменту. Структурно-логічні схеми економічних досліджень за ієрархічним рівнем, масштабом. Джерела економічної інформації. Старіння економічної інформації. Проблеми моделювання економічних процесів та впровадження у світову практику наукових результатів. Сфери прояву ефективності результатів наукових досліджень, методи оцінки їх ефективності та можливих наслідків впровадження. Організація комплексних наукових робіт. Методи та інструменти координації їх виконання. Організаційно-економічні форми та механізми регулювання глобальних наукових досліджень.

Тема 3. Наукові та науково-педагогічні кадри.

Вимоги до науково-педагогічних кадрів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація наукових та науково-педагогічних кадрів науково-дослідних інститутів, університетів, міжнародних проектних інститутів. Вчені та наукові співробітники. Наукові ступені, наукові звання, наукові посади. Вчені ступені: магістр, доктор наук. Вчені звання: старший науковий співробітник, доцент, професор. Вищі академічні звання: Член-кореспондент, Академік. Кодекс честі вченого. Форми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів за кордоном. Класифікація наукових закладів провідних країн світу.

цілей та міжнародних стандартів; знати принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; вміти використовувати закони й методи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у поєднанні з сучасною світовою практикою міжнародного бізнесу для прийняття оптимальних управлінських рішень щодо удосконалення діяльності підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; вміти формулювати завдання у сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні можливості та ресурси підприємства; вміти аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; вміти працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

Тема 1. Наукові дослідження у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Місце дисципліни в системі підготовки фахівця. Поняття науки. Система наукових знань. Форми наукової діяльності. Науковий результат і науковий продукт. Суспільне планетарне значення науки. Мета та функції науки. Еволюція наукових знань. Процеси фундаменталізації науки. Система наукових знань. Мета, об'єкт, предмет наукового дослідження. Пізнавальні завдання у науковому дослідженні: теоретичні, емпіричні, логічні. Абсолютність і відносність наукових знань.

Тема 2. Методологія та методи наукової творчості.

Предмет дослідження. Три рівня наукової методології. Методологія, наукова ідея, гіпотеза, метод, прийоми в наукових дослідженнях. Особливості впровадження міжнародних стандартів та значення у інноваційному розвитку суспільства. Концептуальні засади наукових досліджень при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація методів наукового дослідження: загальнонаукові методи, методи теоретичних досліджень, наукові методи емпіричних досліджень. Глобальна типологія джерел наукової інформації. Акумуляція і інтеграція наукових знань. Дифузія наукових знань та спеціалізація зовнішньоекономічної діяльності. Формування наукових шкіл.

Тема 3. Теоретичні методи дослідження.

Типологія загально теоретичних методів дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання, проектування, прогнозування, систематизація, кваліфікація, мислений експеримент). Ідеальні (абстрактні) об'єкти в теоретичних дослідженнях. Сутність мисленого експерименту в теоретичних дослідженнях. Теоретичні закони, як методологічна основа моделювання ідеальних зв'язків між ідеальними об'єктами. Два рівня теоретичного знання: часткові моделі і закони; узагальнені фундаментальні концепції – загальні закони. Формалізація, як особливий прийом теоретичного мислення. Аксиоматичний метод. Види гіпотез. Загальні теоретичні принципи. Глобальні та часткові теорії. Теоретичний результат та експеримент. Особливості застосування аналітичних і статистичних методів обробки наукових даних при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 4. Емпіричні методи наукового дослідження.

Практика та експеримент як критерій істинності теоретичних результатів. Сутність емпіричних методів наукового дослідження. Місце та значущість експерименту у прикладних дослідженнях. Актуалізація проблем та задач зовнішньоекономічної діяльності. Оцінка їх об'єктивності. Аналіз шляхів та методів їх вирішення. Обґрунтування предмету та об'єкту дослідження. Формулювання робочих гіпотез, вибір методів моделювання та аналізу, об'єктів, засобів. Розробка методики дослідження. Визначення необхідної наукової інформації при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Обґрунтування методів та способів її збору, обробки, узагальнення, оцінка достовірності. Методи формування статистики при здійсненні зовнішньо-

Тема 4. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.

Сутність комерціалізації результатів наукових досліджень при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Об'єкти інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність. Світова практика щодо права інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво з питань інтелектуальної власності. Авторське право. Суміжні права. Право промислової власності. Винахід. Корисна модель. Промисловий зразок. Раціоналізаторська пропозиція. Фірмове найменування. Комерційне позначення. Бренд. Ознаки комерційної тасмниці. Особливості комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у провідних ВНЗ закордоном. Дистанційне навчання. Бізнес-інкубатор. Трансфер технології.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		2 семестр				1 семестр			
Модуль № 1 «Методологія і методи прикладних досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності»									
1.1.	Наукові дослідження у сфері зовнішньоекономічної діяльності	12	2	-	10	4	1	-	3
1.2.	Методологія та методи наукової творчості	14	2	2	10	4	1	-	3
1.3.	Теоретичні методи дослідження	14	2	2	10	4	1	-	3
1.4.	Емпіричні методи наукового дослідження	14	2	2	10	3	1	-	2
1.5.	Модульна контрольна робота № 1	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		58	8	8	42	15	4	-	11
Модуль № 2 «Організація наукових досліджень у сфері зовнішньоекономічної діяльності»									
		2 семестр				2 семестр			
2.1.	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	14	2	2	10	24	2	-	22
2.2.	Організація економічних досліджень	14	2	2	10	24	-	2	22
2.3.	Наукові та науково-педагогічні кадри	14	2	2	10	22	-	-	22
2.4.	Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності	16	2 2	2	10	24	-	2	22
2.5.	Модульна контрольна робота № 2	4	-	2	2	-	-	-	-
2.6.	Виконання домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	-	-	-	8	-	-	8
2.7.	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	3	-	2	1
Усього за модулем № 2		62	10	10	42	105	2	6	97
Усього за 1 семестр		-	-	-	-	15	4	-	11
Усього за 2 семестр		120	18	18	84	105	2	6	97
Усього за навчальною дисципліною		120	18	18	84	120	6	6	108

2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки підсумкової контрольної роботи (ЗФН), розробляються провідними викладачами та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Методологія прикладних досліджень у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання ролєвих ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Бруханський Р.Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. 208 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45204>

3.2.2. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.

3.2.3. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» [Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півтора]. К. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.

3.2.4. Актуальні проблеми методології наукових досліджень: навч.-метод. посіб. з навчальної дисципліни для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» / уклад.: О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2022. 26. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/p_APMND-2022.pdf

3.2.5. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

- 3.2.6. Kapoor, Rajeev. (2022). Research methodology and Methods. https://www.researchgate.net/publication/365200801_Research_methodology_and_Methods
- 3.2.7. Rostamkhani, Ramin & Ramayah, T.. (2022). Applied Methodology in the Research. 10.1007/978-981-19-6837-2_2.
- 3.2.8. Rostamkhani, R., Ramayah, T. (2022). Applied Methodology in the Research. In: A Quality Engineering Techniques Approach to Supply Chain Management. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-19-6837-2_2

Допоміжна література

- 3.2.9. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк. Вежа-Друк, 2021. 26 с.
- 3.2.10. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Київ: Ліра-К, 2020. 352 с
- 3.2.11. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385с.
- 3.2.12. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи : навч. посіб. Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. Академічна мобільність. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichnamobilnis>
- 3.3.2. Законодавство України. URL: <https://rada.gov.ua/>.
- 3.3.3. Наука в університетах. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/nauka-v-universitetah>.
- 3.3.4. Предмет методології науки.
URL: https://stud.com.ua/29019/filosofiya/predmet_metodologiyi_nauki.
- 3.3.5. Фінансування наукових досліджень в Україні та світі.
URL: <http://edclub.com.ua/analytika/finansuvannya-naukovyh-doslidzhenv-ukrayini-ta-sviti>.
- 3.3.6. Science Direct. URL: <https://www.sciencedirect.com/>.
- 3.3.7. Scopus for authors. URL: <https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=>
- 3.3.8. Web of Science. URL: <https://www.webofknowledge.com>.
- 3.3.9. Правове забезпечення зовнішніх зв'язків України. Міністерство юстиції України
URL: https://minjust.gov.ua/m/str_56.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Виконання завдань на практичних заняттях	Модуль № 1	
	2 семестр	1 семестр
	15 б × 2 = 30	-
Виконання тестових завдань	10 б × 1 = 10	-

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	50	-
	Модуль № 2	
Виконання завдань на практичних заняттях	2 семестр	2 семестр
	10 б × 3 = 30	20 б × 2 = 40
Виконання тестових завдань	10 б × 1 = 10	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-
Виконання та захист домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	30
Усього за модулем № 2	50	70
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом року.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатка до диплома.

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Добре
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Добре
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Добре
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Добре
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Добре
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Добре
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Добре
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

(Ф 03.02-01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	06.11.23	Фігурово Мекенге	[Signature]	-

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1.	Климов О.	[Signature]	06.11.23	

(Ф 03.02-04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Климов СБ	27.08.24	[Signature]	актуальні зобов'язання №10 від 27.08.24

(Ф 03.02-03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02-32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				